

Doorlopende Stage Jaar 1

Aanstaand ouderschap: het
cliëntperspectief

AVAG

Niets uit deze uitgave mag worden verveelvoudigd en/of openbaar gemaakt door middel van druk, fotokopie, microfilm, of op welke andere wijze dan ook, zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van de Verloskunde Academie Amsterdam-Groningen.

Colofon:

Laatste wijzigingen: 26 augustus 2020

Verloskunde Academie Amsterdam
Vlaardingenlaan 1
1059 GL Amsterdam
Tel 020 495 34 56
www.verloskunde-academie.nl

Verloskunde Academie Groningen
Dirk Huizingastraat 3-5
9713 GL Groningen
Tel 050 207 19 00
www.verloskunde-academie.nl

Inhoud

Inhoud.....	3
Inleiding	4
De doorlopende stage in leerlijnen	5
Stagedoelen.....	6
Belangrijke informatie	7
In contact komen	7
Folder	7
Privacy waarborgen	7
Professionele houding.....	7
De verloskundige informeren	7
Planning	7
Voortijdig beëindigen.....	8
Rooster doorlopende stage	8
Werkgroep doorlopende stage	8
Activiteiten per module	9
Toetsing	10
Clientactiviteiten en Covid-19.....	10
Bijlage 1 Inhoud van de doorlopende stage werkgroep-bijeenkomsten	11
Bijlage 2 Aftekenlijst doorlopende stage	12
Bijlage 3 Inhoudelijke activiteiten per module	13

Inleiding

Een goede verloskundige heeft inzicht in de belevingswereld van haar cliënte en laat haar zorg daarop aansluiten. Om dat te kunnen, hoef je niet zelf zwanger geweest te zijn of een kind hebben gebaard. Wel moet je weten wat er allemaal gebeurt in deze bijzondere periode in het leven van een vrouw (en haar eventuele partner¹). Daarom is er in het eerste studiejaar de zogeheten doorlopende stage.

Tijdens deze stage volg je een cliënt vanaf de (vroeg) zwangerschap tot en met het kraambed. Je maakt van dichtbij het hele proces van aanstaand ouderschap mee. Je ervaart hierdoor wat de zwangere allemaal op haar pad tegen komt, hoe zij haar lichamelijke veranderingen beleeft, hoe zij zich voorbereidt op de komst van haar kind, voor welke keuzes ze komt te staan, hoe zij haar afwegingen maakt en hoe de zorgverlening verloopt.

Het doel van deze stage is dat je, door het volgen van de zwangere, inzicht krijgt in haar perspectief op het proces van aanstaand ouderschap en in de geboden zorg. Dit koppel je aan de theorie die je in de modules krijgt aangereikt.

Door te reflecteren op je eigen ervaringen en gevoelens tijdens deze stage ontwikkel je waardevolle denkbeelden over je toekomstige beroepsuitoefening.

¹ Waar we het in het vervolg van deze handleiding hebben we over 'zwangere' of cliënte', bedoelen we steeds 'de zwangere/ cliënte en haar eventuele partner'.

De doorlopende stage in leerlijnen

■ **Klinisch redeneren en handelen**

In de doorlopende stage leer je wat het cliëntperspectief is bij verloskundig redeneren en handelen. Door de zwangere te interviewen en mee te gaan naar consulten leer je haar wensen, verwachtingen en verantwoordelijkheden kennen en krijg je zicht op haar rol in de besluitvorming. Je leert hoe de cliënte de invloed en rol van de verloskundige hierin ervaart.

■ **Public Health**

In de doorlopende stage sta je naast de cliënte en krijg je zicht op haar verantwoordelijkheden en lastigheden met betrekking tot het voeren van een gezonde leefstijl.

■ **Wetenschap**

De wetenschapsleerlijn behandelt het zoeken en beoordelen van literatuur. Deze kennis en vaardigheid pas je toe in het uitwerken van stage-opdrachten.

■ **Samenwerken en organiseren**

Door de cliënte te volgen en te interviewen begrijp je met welke zorgverleners zij tijdens haar zwangerschap, baring en kraambed te maken krijgt, wat haar zorggebruik is en hoe de verschillende zorgverleners om haar heen al dan niet samenwerken. In de module Verloskunde in het zorgsysteem gaan we in op de vormgeving van de verloskundige zorg. Het zorgtraject van jouw zwangere wordt hieraan gerelateerd.

■ **Professionaliseren**

Verloskundige professionaliteit ontwikkel je door te reflecteren op het proces van de zwangere en op je eigen ervaringen/gevoelens tijdens dit traject.

Stagedoelen

Je kunt:

■	1. Een verloskundig zorgtraject van een (in aanvang) laagrisico cliënte in medische en psychosociale zin beschrijven.
■	2. De beleving van een cliënte, haar partner en hun naasten in de periode van (aanstaand) ouderschap relateren aan relevante theoretische concepten.
■	3. Pathofysiologische kennis integreren met casuïstiek uit de praktijk.
■ ■	4. Uitleggen hoe de zwangere met lichamelijke en psychische veranderingen in het eerste trimester en adviezen daarover omgaat en zelf deze adviezen kritisch beschouwen.
■ ■	5. De wijze waarop door de cliënte keuzes worden gemaakt ten aanzien screening, plaats van de partus, voeding etc. kunnen benoemen.
■	6. De mijlpalen in groei van embryo en foetus en welke betekenis dit heeft voor de zwangere en haar omgeving toelichten.
■ ■	7. De toepassing en meerwaarde van echografie bij foetale biometrie in het eerste en tweede trimester uitleggen, als zowel de beeldvorming, de indicaties en de betekenis van echoscopie voor de zwangere en haar omgeving uitleggen.
■ ■	8. De wettelijke regelingen rondom zwangerschap en ouderschap toelichten en hoe de zwangere hier tegenover staat.
■ ■	9. Bij anemie en hypertensie de adviezen hieromtrent kritisch beschouwen.
■ ■	10. Benoemen hoe de cliënte, partner en omgeving zich psychisch en lichamelijk voorbereiden op de baring en de adviezen die hiermee te maken hebben kritisch beschouwen.
■	11. Aandachtspunten noemen wat betreft leefstijl en de relatie tussen leefstijl, conceptie en zwangerschap en hoe de zwangere adviezen hierover ervaart.
■	12. Het bij deze cliënte gekozen beleid koppelen aan protocollen, richtlijnen en wetenschappelijke literatuur.
■	13. De rollen en verantwoordelijkheden van verschillende disciplines tijdens de zwangerschap, baring en kraamperiode en de organisatie daarvan beschrijven.
■	14. Reflecteren op je ervaringen tijdens de doorlopende stage en hieraan leerdoelen en/of conclusies ontleen voor het vervolg van je studie en de toekomstige beroepsuitoefening.

- Klinisch redeneren en handelen
- Public Health
- Wetenschap
- Samenwerken en organiseren
- Professionaliseren

Belangrijke informatie

In contact komen

Een belangrijk punt in de voorbereiding van de stage is het in contact komen met een zwangere die bereid is om jou de komende maanden mee te nemen in haar zwangerschap. Zoek in eerste instantie in je eigen netwerk. Start daar al in module 1 mee. Wees creatief/inventief en gebruik de moderne communicatiemiddelen. Houd er rekening mee dat je via moderne communicatiemiddelen ook personen kunt treffen die niet de juiste bedoelingen hebben. Denk aan je eigen veiligheid wanneer je afspreekt voor een ontmoeting. Heb je in week 40 nog geen zwangere gevonden, meld dit dan aan je doorlopende stage (DS) werkgroepbegeleider en laat zien welke pogingen je hebt ondernomen.

Folder

De AVAG heeft een folder gemaakt die je kunt geven of sturen, zodat de vrouwen die je benadert nog eens rustig kunnen bestuderen wat je verzoek precies inhoudt. Deze folder is digitaal beschikbaar via de studiegids.

Privacy waarborgen

Je hebt als verloskundige in opleiding te maken met het beroepsgeheim. Je waarborgt de privacy van de zwangere die je volgt en communiceert niet met derden over haar en maakt informatie niet openbaar, b.v. via Facebook, Twitter of Instagram o.i.d.

Zorg bij uitwerking van opdrachten op school dat gegevens niet herleidbaar zijn naar haar persoon. Vermijd dus voornamen, maar gebruik bijvoorbeeld initialen.

Het kan voorkomen dat je bepaalde activiteiten niet mag bijwonen, bijvoorbeeld de baring. De zwangere heeft alle recht om dat te weigeren. Hiervoor zijn aangepaste opdrachten beschikbaar.

Professionele houding

Als je als verloskundige in opleiding in de persoonlijke belevingswereld van een zwangere duikt, brengt dit een nabijheid met zich mee die gemakkelijk voor rolverwarring zorgt. Je bent niet de verloskundige, maar ook niet de vriendin van de zwangere. Neem die beide rollen dan ook niet aan.

Bedenk voordat je een zwangere benadert of je met voldoende objectiviteit het proces kunt beschouwen. Houd ook je eigen privéleven buiten de relatie. De verwachtingen ten opzichte van elkaar hieromtrent moeten vanaf het begin helder zijn.

Als je hierin moeilijkheden ervaart, kun je dit in de doorlopende stage bijeenkomsten bespreken of met de DS-werkgroepbegeleider alleen. Bij persoonlijke problemen verwijst de werkgroepbegeleider je naar de studieloopbaancoach (SLC'er).

De verloskundige informeren

Informeer de verloskundige die de zwangere begeleidt, kort over de bedoeling van deze stage wanneer je aanwezig bent bij een consult of ander cliëntcontact. Veel verloskundige zorgverleners begeleiden stagiaires en zijn mogelijk in de veronderstelling dat je onder hun begeleiding ook handelingen moet verrichten. Dit is niet het geval. Je komt uitsluitend met de zwangere mee en je observeert; je hoeft geen verloskundige verrichtingen uit te voeren. Geef aan dat je vaker mee gaat komen en geef, indien gewenst, inzage in deze handleiding en/of de activiteiten die in deze stage plaatsvinden.

Planning

Het uitvoeren van activiteiten in het kader van deze stage tijdens het verplichte binnenschoolse onderwijs is niet toegestaan. Plan de contactmomenten met de zwangere in zelfstudie-uren of in de avond. Een uitzondering wordt gemaakt voor het bijwonen van een SEO of de baring.

Voortijdig beëindigen

Het kan voorkomen dat de doorlopende stage op verzoek van de zwangere voortijdig wordt beëindigd. Zij mag dit te allen tijde besluiten, om wat voor reden dan ook, zoals een onvoorzien verloop van de zwangerschap, baring of kraamperiode. Ga hier respectvol mee om. Neem binnen een week contact op met je werkgroepbegeleider om verdere stappen te bespreken.

Mocht jij zelf gedurende het jaar de studie beëindigen, overleg dan met je werkgroepbegeleider wat de zwangere nog van jou mag verwachten en hoe je het contact op een goede manier kunt beëindigen.

Rooster doorlopende stage

Op pagina 9 zie je de activiteiten van deze stage in een overzicht per module aangegeven. Het is aan te bevelen je zo goed mogelijk aan deze tijdlijn te houden en onderdelen direct uit te werken. Dit is bevorderlijk voor een goede reflectie en vermindert de werkdruk aan het einde van het studiejaar. Bijlage 3 geeft een meer uitgebreid overzicht van de activiteiten.

In de ideale situatie is de cliënte 12 weken zwanger in week 39. We houden een marge aan van 8 tot 16 weken zwanger in die week. Heb je een zwangere gevonden buiten deze marge, dan vindt altijd overleg plaats met je DS werkgroepbegeleider.

In de realiteit kan het tijdstip van de activiteiten afwijken, omdat het dus afhangt van hoever de zwangere is in haar zwangerschap. Pas daar je planning op aan. Alle activiteiten worden uitgevoerd: als je de activiteiten niet mag bijwonen van de cliënte, vind je in deze handleiding bij die activiteit een vervangende opdracht.

Werkgroep doorlopende stage

In alle modules is een Werkgroep Doorlopende Stage gepland. Het eerste uur staat in het teken van het uitwisselen van ervaringen met betrekking tot je stage. Hierin bespreek je met je medestudenten aan de hand van de opgedane ervaringen het perspectief van de cliënte in haar zwangerschap. Wat vindt zij van het proces van zwanger zijn (lichamelijk en psychisch) en de zorg die zij krijgt en wat ervaar je er zelf bij?

Het tweede uur zal een onderwerp besproken worden die op dat moment passend is bij de fase waar de cliënt zich op dat moment in bevindt. Dit uur wordt door een groepje van +/- 3 studenten voorbereid. Minimaal 1 week voorafgaand aan de bijeenkomst is duidelijk wat er besproken zal worden, zodat studenten het hier eventueel met hun zwangere over kunnen hebben. Ter inspiratie vind je in bijlage 1 suggesties voor de inhoud van dit uur. Hier mag in overleg met de DS werkgroepbegeleider van afgeweken worden. Ook hier zal het cliëntperspectief op de voorgrond staan. Input die hiervoor gebruikt kan worden zijn blogs/vlogs van zwangeren, websites van patiëntenorganisaties, artikelen die zijn gepubliceerd m.b.t. de beleving van cliënten/patiënten, etc.

Activiteiten per module

Jaar weken	Programma jaar 1	Activiteiten DS	Amenorroeduur	SBU voor	tijdens	na
36	M1 Verloskunde in Vogelvlucht					
37		Introductie Doorlopende stage 1.2		2	2	
38		Contact leggen			6	
39		Kennismaking	12 (8-16)		0,5	0,5
40	M 2 De vrouw en haar hormonen	WG DS	13	2	2	2
41			14			
42	Herfstvakantie	Groepsvoorlichting Zwanger zijn*	15		2,5	1
43	M2 de vrouw en haar hormonen		16			
44		Consult 1/4	17 (13-21)		0,5	0,5
45			18			
46	M3 De bouw van moeder en kind	WG DS	19	2	2	2
47		SEO	20			
48			21	1	1	0,5
49			22			
50	M4 Gezonde groei van moeder en kind	WG DS	23	2	2	2
51		Interview 1/3	24	1	1	0,5
52	Kerstavakantie		25			
53			26			
1			27			
2	M4 Gezonde groei van moeder en kind	Consult 2/4	28 (24-32)		0,5	0,5
3	Toetsweek	Tussenevaluatie met zwangere	29		0,5	
4	M5 Kloppend Hart	Consult 3/4	30		0,5	0,5
5		Interview 2/3	31	1	1	0,5
6		WG DS	32 (28-36)	2	2	2
7			33			
8	Voorjaarsvakantie	Groepsvoorlichting Baren of Borstvoeding bijwonen *	34		2,5	1
9						
10	VRH	Zwangerschapscursus	36	0,5	2	0,5
11	Stage		37			
12	Stage		38 (34-42)			
13			39			
14	M7 VK in zorgsysteem	Consult 4/4 en WG DS	40		0,5	0,5
		WG DS		2	2	2
15			41			
16		De bevalling bijwonen	Kraamperiode		5	
17	M6 Levensadem		Kraamperiode			
18	Meivakantie		Kraamperiode			
19		WG DS	Kraamperiode	2	2	2
20		Kraambezoek uiterlijk 6 ^e week postpartum	Kraamperiode		0,5	0,5
21		Interview 3/3 Evaluatie met zwangere/stage met cliënt afroden Attentie vanuit opleiding aanbieden	Kraamperiode	3,5	2,0	0,5
22	Toetsweek					
23		Schriftelijk product DS deadline**		3		
24	Stage 1.2					

Schema 1. Overzicht activiteiten Doorlopende Stage met overzicht SBU

* Minstens één van de twee groepsvoorlichtingen wordt bijgewoond.

** Zie toetsrooster voor datum.

WG DS

oranje

groen

Zwart

Werkgroep doorlopende stage

de activiteiten die je in ieder geval met de cliënte samen uitvoert.

deze activiteiten stem je met je cliënte af of je erbij aanwezig mag zijn.

de activiteiten in het zwart zijn binnenschoolse activiteiten of zelfstudie.

Toetsing

De doorlopende stage heeft één toetsmoment (zie voor datum het toetsrooster). Op dit toetsmoment lever je het schriftelijk product in.

Het schriftelijke product van de Doorlopende Stage is tweeledig:

1. Een korte reflectie op elke activiteit die is ondernomen. Je reflecteert op de situatie, waarbij rekening wordt gehouden met het perspectief/emoties/beleving van de cliënt.
2. Een overkoepelende reflectie (max 1 a4). Hierbij beschrijf je hoe de stage is ervaren. Hierbij staan je eigen ervaringen, gedachten en emoties centraal. Relevante ervaringen kun je meenemen in je Plan Persoonlijke Ontwikkeling (PPO).

De totale studiebelastinguren (SBU) van de doorlopende stage is 84 uur (3 EC).

De EC's worden toegekend op grond van drie criteria:

- 100% aanwezigheid bij de werkgroepen DS (vervangende opdracht in overleg met werkgroepbegeleider);
-> laat de docent een paraaf zetten op de aftekenlijst.(zie bijlage 2).
- Voldaan aan alle cliëntgebonden activiteiten ;
->laat de cliënt of zorgverlener een paraaf zetten (zie bijlage 2).
- Voldaan aan inleveren van schriftelijk product Doorlopende stage bij werkgroepbegeleider.

Toetsvorm		EC
Schriftelijk product	Summatief	3

Clientactiviteiten en Covid-19

Afhankelijk van de ontwikkelingen rondom Covid-19 zal het wel of niet mogelijk zijn om fysiek bij de controles bij de verloskundige aanwezig te zijn. De wensen van de cliënt en de verloskundigenpraktijk zijn leidend voor hoe hiermee om te gaan.

Bijlage 1 Inhoud van de doorlopende stage werkgroep-bijeenkomsten

De DS-bijeenkomsten kunnen worden ingevuld door één uur delen van ervaringen/omgaan met cliënte en betekenis voor de student zelf en als toekomstig verloskundige, gevolgd door één uur keuze onderwerp (of onderdelen daarvan) aan de hand van ingebrachte casuïstiek.

Keuze onderwerpen voor de werkgroepen DS-bijeenkomsten in Semester 1

1. Zwangerschapsverschijnselen in het eerste trimester en adviezen omgeving en zorgverlener.
2. Keuzes in de zwangerschap: plaats partus, voeding, screening (zie vragen interview 1).
3. Mijlpalen in de groei van embryo, groei van foetus (lengte en gewicht) en mijlpalen (bijv. voelen bewegen, slikbewegingen, gehoor, etc.).
4. De indicaties van het niet- specialistische echoscopisch onderzoek en meerwaarde daarvan
5. Invloed van leefstijl op conceptie en de zwangerschap.
6. BMI en voedingsadviezen bij obesitas.
7. Wettelijke regelingen rond (aanstaand) ouderschap.

Keuze onderwerpen voor de werkgroepen DS-bijeenkomsten in Semester 2

8. Hb, anemie en adviezen omgeving en zorgverlener.
9. RR, Hypertensie en adviezen omgeving en zorgverlener.
10. Voorbereiden op de baring, vragen en adviezen omgeving en zorgverlener (zie vragen interview 2).
11. Pijnbeleving (zelf), Pijnmanagement tijdens de baring (soorten en effectiviteit), rol verloskundige tijdens de verschillende fasen in de ontsluiting, niet- medicamenteuze pijnbehandeling.
12. Zorgtraject zwangere: betrokken zorgverleners/instellingen en hun taak, rol en verantwoordelijkheid in het traject. Afspraken over aanspreekpunt en overdracht informatie (eenduidig).

Bijlage 2 Aftekenlijst doorlopende stage

Code		Module 1 Verloskunde in Vogelvlucht	datum	Paraaf Client/docent
CGA		Contact leggen met een zwangere		
Code		Module 2 De vrouw en haar hormonen	datum	Paraaf Client/docent
WG DS	2.3	Bespreken casuïstiek		
CGA		Kennismaking		
CGA		Groepsvoorlichting over zwanger zijn *		
		Module 3: Bouw van moeder en Kind	datum	Paraaf Client/docent
WG DS	3.3	Bespreken casuïstiek		
CGA		Consult (1/4)		
CGA		SEO		
		Module 4 Gezonde groei van moeder en kind	datum	Paraaf Client/docent
WG DS	4.2	Bespreken casuïstiek		
CGA		Interview voor 24 ^e week zwangerschap (1/3)		
CGA		Consult (2/4)		
CGA		Tussenevaluatie met zwangere		
		Module 5 Kloppend hart	datum	Paraaf Client/docent
WG DS	5.2	Bespreken casuïstiek		
CGA		Consult (3/4)		
CGA		Interview uiterlijk 36 ^e zwangerschapsweek (2/3)		
		Stage 1.1	datum	Paraaf Client/docent
		Groepsvoorlichting over baren/borstvoeding*		
		Module 7 Verloskunde in het zorgsysteem	datum	Paraaf Client/docent
WG DS	7.3	Bespreken casuïstiek		
CGA		Consult (4/4)		
CGA		Zwangerschapscursus		
CGA		Baring bijwonen		
		Module 6 Levensadem	datum	Paraaf Client/docent
WG DS	6.3	Bespreken casuïstiek		
CGA		Kraambezoek uiterlijk 6 ^e week pp		
CGA		Interview voor einde kraamperiode (3/3)		
CGA		Evaluatie met zwangere		

* Minstens 1 groepsvoorlichting wordt bijgewoond.

Bijlage 3 Inhoudelijke activiteiten per module

In het overzicht hierna vind je per module meer gedetailleerd de beschrijving van de activiteiten die naast de Werkgroep Doorlopende Stage nog plaatsvinden.

Module 1 Verloskunde in vogelvlucht	
Introductiecollege Doorlopende stage	Al snel in het begin van module 1 krijg je een werkcollege met uitleg over de organisatie en inhoud van de stage. Lees ter voorbereiding de handleiding door, zodat je goed weet wat er van je verwacht wordt in de komende maanden. Noteer eventuele vragen.
Benaderen van zwangeren	<p>Start na het introductiecollege zo snel mogelijk met het benaderen van een zwangere.</p> <p>Hanteer de volgende criteria en voorwaarden:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Het is een zwangere die onder begeleiding staat of gaat staan van een verloskundige. 2. Zij is in week 40 tussen de 8-16 weken zwanger. 3. Het is goed mogelijk om mondeling met elkaar te communiceren. Je moet kunnen uitleggen wat de stage inhoudt, zij kan dit begrijpen en kan goed aangeven wat haar wensen en grenzen zijn. 4. Zij is bereid om informatie met je te delen, nadat je haar hebt uitgelegd dat je haar privacy zult waarborgen. 5. Het is voor jou praktisch gezien en qua afstand mogelijk om haar en de verloskundepraktijk, waar zij onder controle is, te bezoeken. <p>Is het niet gelukt in week 40, neem contact op met je werkgroepbegeleider. Indien het niet is gelukt zal de werkbegeleider vragen om een schriftelijke verslaglegging van welke activiteiten zijn ondernomen om een zwangere te vinden.</p>

Module 2 De vrouw en haar hormonen	
Kennismaking (tussen 8- 16 weken zangerschap)	<p>Start met het bijhouden van je schriftelijk product als je een zwangere hebt gevonden die mee wil werken.</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Jouw contact met de zwangere: <ol style="list-style-type: none"> a. Hoe heb je de zwangere benaderd en hoe vond je het om te doen? b. Beschrijf hoe je het eerste contact met je zwangere hebt ervaren. c. Komen haar verwachtingen overeen met jouw verwachtingen? Wat zijn de overeenkomsten en verschillen? d. Hoe hebben jullie de verwachtingen besproken en welke afspraken hebben jullie gemaakt? e. Hoe kijk je zelf naar deze stage en je rol daarin? <p>Overleg met de zwangere wanneer je voor de 22e week van haar zwangerschap een keer mee mag naar het spreekuur van de verloskundige. Overleg hoe jullie contact onderhouden en hoe je afspraken maakt over het bijwonen van andere activiteiten.</p> <p><u>Als de zwangere niet wil dat je meegaat naar bepaalde activiteiten, kijk dan direct in deze handleiding wat bij die onderdelen als alternatief wordt aangegeven.</u> Vermeld dat je niet bij de baring aanwezig hoeft te zijn. Je cliënte mag tot op het laatst toestemming geven of een eerdere toezegging intrekken.</p>
Groepsvoorlichting "Zwanger Zijn" "De	In de Doorlopende Stage woon je één groepsvoorlichting bij, afhankelijk van de keuze van de zwangere of het aanbod in de praktijk/regio.

<p>bevalling” of “Borstvoeding” geven”</p>	<p><u>Vorbereiding</u></p> <ul style="list-style-type: none"> • Ga na hoe de voorlichting in de praktijk van de zwangere of regio is georganiseerd. Bekijk hoe zwangeren geattendeerd worden op deze bijeenkomst. Is de bijeenkomst in de praktijk of praktijk overstijgend georganiseerd? Overleg met de zwangere of jullie samen een bijeenkomst bezoeken. <p><u>Bezoek samen met de zwangere de voorlichtingsavond</u> (Indien de zwangere liever alleen gaat, bezoek een voorlichtingsavond alleen of met een medestudent of later tijdens de stage)</p> <ul style="list-style-type: none"> • Bekijk hoeveel zwangeren en partners aanwezig zijn. • Bekijk wat het doel van de bijeenkomst is en welke onderwerpen tijdens de bijeenkomst aan bod komen. Hoe wordt deze informatie overgedragen? • Hoe heeft de zwangere deze avond ervaren? Wat heeft zij aan nieuwe informatie gehoord? Wat heeft zij gemist? • Hoe heb jij de avond ervaren? Zie je jezelf dit doen als verloskundige, waarom wel, waarom niet? • Welke informatie vond je relevant, welke niet? <p>Beschrijf reflecties in het schriftelijk product</p>
--	---

<p>Module 3 Bouw van moeder en kind</p>	
<p>Consult (1/4) Tussen 12 -18 weken zwangerschap</p>	<p>Dit is misschien de eerste keer dat je een verloskundige praktijk vanbinnen ziet.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Observeer welke verrichtingen er worden gedaan, luister naar de uitkomsten en conclusies. • Geef aan hoe en welke informatie wordt gegeven en hoe dit bij jou overkomt. • Bespreek achteraf met de zwangere hoe zij het consult ervaren heeft. • Hoe heb je zelf het bijwonen van het consult ervaren? <p>Beschrijf reflecties in het schriftelijk product.</p>
<p>Structureel echoscopisch onderzoek (SEO) (indien van toepassing en toestemming) rond de 20 weken zwangerschap</p>	<p>Hoewel je beelden van echo's in de module 3 te zien krijgt, is dit misschien de eerste keer dat je een echo-onderzoek echt bijwoont. Wees je ervan bewust dat het een spannend moment is: uit dit onderzoek komt informatie over de gezondheid van het kind. Het is begrijpelijk als je cliënte besluit dat je daar niet bij aanwezig mag zijn.</p> <p><u>Vorbereiding</u></p> <ul style="list-style-type: none"> • Bekijk het doel van een SEO. • Bekijk welke punten worden bekeken bij dit onderzoek. • Beschrijf hoe je cliënte door de verloskundige is geïnformeerd over dit onderzoek. Wat vond zij daarvan en welke afweging is voorafgegaan aan het besluit om dit onderzoek wel of niet te ondergaan? <p><u>Observaties tijdens SEO</u></p> <ul style="list-style-type: none"> • Welke informatie krijgt je cliënte voorafgaand en tijdens de SEO van de echoscopist? • Hoe reageert zij hierop? • Hoe ervaart zij het SEO? • Welke uitkomsten komen uit dit onderzoek en welke conclusie wordt hier door de echoscopist of verloskundige aan verbonden? • Welke conclusie trekt mevrouw zelf? <p>Beschrijf je reflecties in schriftelijk product. Wat vind je van dit onderzoek en, indien van toepassing, hoe vond je het om erbij te zijn?</p> <p><u>(Indien je niet bij de SEO aanwezig mag zijn, vraag achteraf aan de cliënte hoe het gegaan is)</u></p>

Module 4 Gezonde groei van moeder en kind

Interview (1/3) voor de 24^e week van de zwangerschap

Dit is het eerste interview (van drie) dat je afneemt bij de zwangere. Het doel van de interviews is inzicht te krijgen in de gedachten en beleving van de geïnterviewde, in dit geval de beleving van je cliënte wat betreft zwanger worden en de eerste helft van de zwangerschap.

Organisatie

- Plan het interview met de zwangere voor de 24^e week van de zwangerschap.
- Spreek met de zwangere af of je het interview telefonisch of face-to-face afneemt.

Tijdsbesteding

Reken voor de voorbereiding van het interview een uur (opstellen van vragen), voor het afnemen van het interview 45- 60 minuten en voor het verwerken van de reflecties een half uur.

Inhoud

Je kunt in het interview goed oefenen met het stellen van open vragen, doorvragen en actief luisteren. Zie voor tips: van Staveren, R. Patiëntgericht communiceren, gids voor de medische praktijk (2010). Bereid de open vragen voor aan de hand van thema's. Hieronder zie je welke thema's aan de orde moeten komen in het eerste interview.

- De stamboom van de zwangere en haar eventuele partner. Andere belangrijke mensen in hun omgeving.
- De activiteiten van de zwangere in een week (bijvoorbeeld zorg voor andere kinderen, werk, hobby's, sociale activiteiten/verplichtingen).
- Was de zwangerschap gepland? Zo ja, welke voorbereidingen heeft de zwangere getroffen voor het zwanger worden (denk bijvoorbeeld aan informatie zoeken, foliumzuur innemen en leefstijl aanpassen)?
- Als de zwangerschap was gepland: de beleving van de periode van kinderwens tot aan conceptie.
- De beleving van de positieve zwangerschapstest. De beleving van de eventuele partner. Hoe en wanneer zijn naasten op de hoogte gesteld? De reactie van de omgeving en hoe de zwangere dat heeft beleefd.
- De verwachtingen ten aanzien van zwanger zijn: hoe en welke beelden heeft je cliënte gevormd? Welke informatiebronnen gebruikt ze en welke ervaart ze als het meest waardevol?
- De beleving van de zwangerschap tot nu toe, fysiek en psychisch. In hoeverre stemt het overeen met de verwachtingen? Hoe ervaart je cliënte eventuele verschillen tussen werkelijkheid en verwachting?
- Keuzes ten aanzien van zwangerschap, baring en kraamperiode: welke keuzes heeft je cliënte gemaakt of is ze nog over aan het denken? Hoe is ze gekomen tot besluitvorming? Bijvoorbeeld over werk, (indien van toepassing) begeleiding zwangerschap, voorbereidingscursus, plaats bevalling, wijze van voeden kind, prenatale screening.
- De verwachtingen ten aanzien van de baring en kraamperiode: welke beelden heeft je cliënte gevormd?
- De verwachtingen over de veranderende rol: moeder en ouder(s) worden. Welke beelden heeft je cliënte ten aanzien van moeder-/ouderschap? Hoe heeft zij die gevormd?

	<ul style="list-style-type: none"> Hoe heeft je cliënte het interview ervaren? Heeft zij feedback op je vragen of je wijze van vragen? Heeft zij aanvullingen/opmerkingen? <p>Beschrijf reflecties in het schriftelijk product. Hoe vond je het om het interview af te nemen? Wat vond je van de gegeven antwoorden? Komen ze overeen met de beelden die jij hebt over hoe vrouwen hun zwangerschap voorbereiden en beleven? In hoeverre kon je neutraal blijven? Wat kun je met deze informatie, kijkend naar je toekomstige verloskundige beroepsuitoefening?</p>
Consult 2/4 Tussen 22 -28 weken zwangerschap	<ul style="list-style-type: none"> Observeer de verrichtingen die worden gedaan. Hoe reageert de zwangere op de bevindingen? Als er afwijkende bevindingen zijn, hoe reageert de zwangere hier dan op? Wat is het beleid? Hoe gaat de verloskundige ermee om? Welke onderwerpen komen in deze periode van de zwangerschap aan de orde? Welke voorlichting wordt door de verloskundige zorgverlener gegeven en voor welke periode is de informatie relevant? Hoe ondersteunt zij de besluitvorming? Bespreek met de zwangere hoe zij het consult ervaren heeft. Bedenk hoe je zelf het bijwonen van het consult hebt ervaren. <p>Leg je reflecties n.a.v. dit consult vast.</p>
Tussenevaluatie	<p>Evalueer met de zwangere hoe zij jouw aanwezigheid en je activiteiten tot nu toe ervaart. Vraag hier feedback over. Vind je dit spannend, vraag dan in de werkgroep of er even tijd gemaakt kan worden om voor te bereiden en te oefenen.</p> <p>Maak vervolgspraken: kunnen jullie op dezelfde voet verder? Ga de activiteiten voor de komende periode na: kunnen deze gepland en uitgevoerd worden? Mag je bij alle activiteiten aanwezig zijn? Vermeld indien nodig nogmaals dat je niet bij de baring aanwezig hoeft te zijn. Je cliënte mag tot op het laatst toestemming geven of een eerdere toezegging intrekken.</p> <p>Beschrijf reflecties van deze evaluatie in het schriftelijk product.</p>

Module 5 Kloppende hart

Consult 3/4 Tussen 28 -36 weken zwangerschap	<ul style="list-style-type: none"> Observeer de verrichtingen die worden gedaan. Hoe reageert de zwangere op de bevindingen? Als er afwijkende bevindingen zijn, hoe reageert de zwangere hier dan op? Wat is het beleid? Hoe gaat de verloskundige ermee om? Welke onderwerpen komen in deze periode van de zwangerschap aan de orde? Welke voorlichting wordt door de verloskundige zorgverlener gegeven en voor welke periode is de informatie relevant? Hoe ondersteunt zij de besluitvorming? Bespreek met de zwangere hoe zij het consult ervaren heeft. Bedenk hoe je zelf het bijwonen van het consult hebt ervaren. <p>Leg je reflecties n.a.v. dit consult vast.</p>
Interview voor de 36 ^e week zwangerschap (2/3)	<p>Dit is het tweede interview (van drie) dat je afneemt bij de zwangere. Het doel dit keer is inzicht te krijgen in de gedachten en beleving van je cliënte wat betreft de zwangerschap tot nu toe en hoe zij tegen de baring en haar rol als moeder daarna aankijkt.</p> <p><u>Organisatie</u> Plan het interview met de zwangere voor de 36^e week van haar zwangerschap. Spreek af of je het interview telefonisch of face-to-face afneemt.</p> <p><u>Tijdsbesteding</u> Reken voor de voorbereiding van het interview een uur (opstellen van vragen), voor het afnemen van het interview 45-60 minuten en voor het verwerken van de reflecties een half uur.</p>

	<p><u>Inhoud</u> Bereid de open vragen voor aan de hand van thema's. Hieronder zie je welke thema's aan de orde moeten komen in het tweede interview.</p> <ul style="list-style-type: none"> • De beleving van de zwangerschap tot nu toe, fysiek en psychisch. Is er in de beleving iets veranderd ten opzichte van het eerste interview? De relatie met het kind in de buik. De beleving van de eventuele partner. De reacties uit de omgeving. Komt de werkelijkheid overeen met de verwachtingen? Hoe worden verschillen ervaren? • De veranderende rol: moeder/ouder(s) worden. Veranderende verhoudingen in de omgeving (bijvoorbeeld eigen ouders, schoonouders, zussen, vriendinnen), hoe wordt dit ervaren, hoe gaat je cliënte daarmee om? Voorbereiding van het ouder(s) worden (bijvoorbeeld informatie zoeken, aanpassen van sociale activiteiten, leefstijl, evt. werkomstandigheden). Welke keuzes heeft je cliënte gemaakt of denkt ze nog over? Hoe is ze gekomen tot besluitvorming? • Verwachtingen ten aanzien van de baring en kraamperiode: Welke beelden heeft je cliënte gevormd en hoe? Welke keuzes heeft ze gemaakt en eventueel vastgelegd in een geboorteplan? Hoe is zij tot besluitvorming gekomen? • Beleving van het interview. Feedback op je vragen of wijze van vragen. Aanvullingen/opmerkingen. <p>Beschrijf reflecties in het schriftelijk product. Hoe vond je het om het interview af te nemen? Wat vond je van de gegeven antwoorden: komen ze overeen met de beelden die jij hebt over hoe vrouwen hun zwangerschap voorbereiden en beleven? In hoeverre kon je neutraal blijven? Wat kun je met deze informatie, kijkend naar je toekomstige verloskundige beroepsuitoefening?</p>
--	--

Week Verloskundig redeneren en handelen – VRH week	
Reflectie	<ul style="list-style-type: none"> • In je PPO verwerk je de betekenis van deze stage tot nu toe voor je keuze van het verloskundig beroep en voor de invulling hiervan. Bijvoorbeeld: Komen de verwachtingen overeen? Wat valt je op, waar word je enthousiast van, waar zie je tegenop?

Stage 1.1	
Groepsvoorlichting Baren of borstvoeding geven	Als je nog geen groepsvoorlichting hebt kunnen bijwonen, kun je kijken wat er op je stagepraktijk wordt aangeboden. Zie verder de beschrijving bij module 2 Groepsvoorlichting.

Module 7 Verloskunde in het zorgsysteem

<p>Consult (4/4) Tussen 36 - 42 weken zwangerschap</p>	<ul style="list-style-type: none">• Observeer de verrichtingen die worden gedaan. Hoe reageert de zwangere op de bevindingen? Als er afwijkende bevindingen zijn, hoe reageert de zwangere hier dan op? Wat is het beleid? Hoe gaat de verloskundige ermee om? Welke onderwerpen komen in deze periode van de zwangerschap aan de orde? Welke voorlichting wordt door de verloskundige zorgverlener gegeven en voor welke periode is de informatie relevant? Hoe ondersteunt zij de besluitvorming?• Bespreek met de zwangere hoe zij het consult ervaren heeft.• Bedenk hoe je zelf het bijwonen van het consult hebt ervaren.• Leg je reflecties n.a.v. dit consult vast.
<p>Zwangerschaps- cursus, indien van toepassing en met toestemming</p>	<p>Er worden diverse zwangerschaps cursussen georganiseerd om zwangeren ervaringen te laten delen en voor te bereiden op de baring. Tijdens de Doorlopende Stage volg je één bijeenkomst van een zwangerschaps cursus, afhankelijk van de keuze van de zwangere en/of het aanbod in de praktijk/regio.</p> <p><u>Vorbereiding</u></p> <ul style="list-style-type: none">• Ga na wat het doel en inhoud is van de zwangerschaps cursus.• Hoe is de zwangere geïnformeerd over de verschillende cursussen?• Wat vond zij daarvan en welke afweging is voorafgegaan aan het besluit om wel of niet deel te nemen?• Indien van toepassing, voor welke vorm heeft zij gekozen en waarom?• Overleg met de zwangere of je een bijeenkomst mag bijwonen. <p><u>Bezoek samen met de zwangere:</u> (Indien je niet mee mag, zoek in je eigen regio naar een zwangerschaps cursus en neem deel aan een bijeenkomst. Vraag aan een deelnemer naar haar ervaringen.)</p> <ul style="list-style-type: none">• Observeer welke informatie de zwangeren krijgen tijdens de bijeenkomst. Hoe reageert zij hierop? Hoe ervaart zij de bijeenkomst? <p>Beschrijf reflecties in het schriftelijk product. Wat vind je van deze manier van voorbereiden op de baring? Hoe vond je het om erbij te zijn?</p>
<p>Bevalling bijwonen, indien toestemming</p>	<p>Het is natuurlijk afwachten wanneer de baring gaat plaatsvinden, maar in de meeste gevallen is dit rond de 40^e week van de zwangerschap.</p> <p><u>Als je de baring mag bijwonen</u> Maak goede afspraken:</p> <ul style="list-style-type: none">• Hoe ben je te bereiken? Hoe kom je en hoe lang is de reistijd naar de plaats van baring?• Wanneer mag je erbij zijn? Vlak voor de uitdrijving of ook tijdens de ontsluiting?• Hoe kan je cliënte vlak voor of tijdens de baring aangeven dat ze je aanwezigheid toch niet prettig vindt?• Hoe communiceer je zelf als je moeite hebt met je eigen aanwezigheid?• Hoe communiceer je met de begeleidende verloskundige? Het is niet de bedoeling dat je verloskundige verrichtingen doet.• Wat te doen als er een complicatie optreedt en er verplaatsing naar het ziekenhuis en/of verwijzing naar de gynaecoloog plaatsvindt? Mag je er van je cliënte en de zorgverlener(s) bij blijven? Hoe is dat voor jezelf? Is er een mogelijkheid om vragen te stellen aan de zorgverlener achteraf, als je bepaalde acties niet begrijpt? <p>Beschrijf onderstaande reflecties in het schriftelijk product: Hoe heb je de baring ervaren? Sluit het aan bij je verwachtingen? Hoe heb je je eigen aanwezigheid ervaren? Voelde je je de hele tijd op je gemak? Zo niet: waar kwam dit door? hoe ben je daarmee omgegaan?</p>

	<p>Geef aan welke rol(len) de verloskundige volgens jou tijdens de baring heeft vervuld/zou moeten vervullen. Zie je jezelf dit doen?</p> <p><u>Als je de baring niet kan/mag bijwonen</u> Verzamel de gegevens achteraf. In de kraamperiode kan de vrouw je vertellen hoe de bevalling is gegaan en hoe zij de bevalling heeft ervaren. Probeer met behulp van de verzamelde informatie, bovenstaande vragen waar mogelijk alsnog te beantwoorden en te verwerken in de reflecties.</p>
--	--

Module 6 Levensadem	
<p>Kraambezoek Uiterlijk tot 6 weken na de bevalling</p>	<p>Het kind is geboren, hopelijk is de baring goed verlopen en kan iedereen genieten van dit nieuwe mensje. Een bijzondere periode breekt aan, de zwangere is moeder, samen met haar partner ouder van één of nu meerdere kinderen. Zij gaat herstellen van zwangerschap en baring. Zowel lichamelijk als psychisch vinden nogal wat veranderingen plaats.</p> <p><u>Organisatie</u></p> <ul style="list-style-type: none"> • Combineer als de vrouw dit wil het kraambezoek met interview 3 (zie verder) en de eindevaluatie of plan dit apart. • Vraag je cliënte wanneer je tijdens de kraamperiode mag langskomen. • Bereid je voor op dit bezoek door te bedenken wat het doel is van een kraamvisite door een verloskundige: <ul style="list-style-type: none"> ○ Welke aspecten zijn van belang? ○ Welke informatie heeft de vrouw al gehad over de kraamperiode en hoe? <p><u>Inhoud</u> Informeel tijdens je bezoek naar de gezondheid van moeder en kind.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Hoe verloopt het herstel? • Welke veranderingen ondergaat je cliënte psychisch en lichamelijk? • Wat vindt zij van de gezondheid van de baby? • Hoe ervaart zij de professionele zorg, waaronder de kraamzorg? • Welke informatie heeft zij ontvangen over deze periode en wat vindt ze hiervan? <p>Beschrijf reflecties in het schriftelijk product.</p>
<p>Interview voor einde kraamperiode (3/3) Uiterlijk tot 6 weken na de bevalling</p>	<p>Dit is het laatste interview dat je afneemt bij je cliënte. Het doel is inzicht te krijgen in hoe zij de baring heeft ervaren, de beleving van de kraamperiode en van haar rol als moeder.</p> <p><u>Organisatie</u> Plan het interview. Advies is om dit te combineren met het bezoek dat je brengt.</p> <p><u>Tijdsbesteding</u> Reken voor de voorbereiding van het interview een uur, voor het afnemen van het interview 30 -45 minuten en voor het verwerken van reflecties een half uur.</p> <p><u>Inhoud</u> Bereid de open vragen voor aan de hand van thema's. Hieronder zie je welke thema's aan de orde moeten komen in het derde interview.</p> <ul style="list-style-type: none"> • De komst van het kind: Welke naam hebben de ouders hun kind gegeven, zit hier een verhaal achter? Hoe ervaren zij de aanwezigheid van het kind, welke emoties maakt het los? Welke keuzes maken ze ten aanzien van borst-/flesvoeding, de aanwezigheid van het kind in de (ouderlijke) slaapkamer, aanpassing van het leefpatroon, bezoek? Hoe nemen zij besluiten hierin? • Hoe heeft je cliënte de baring ervaren? Kwam de werkelijkheid overeen met de verwachtingen? Hoe gaat zij met eventuele verschillen om? Hoe heeft ze de aanwezigheid van de eventuele partner en andere aanwezigen ervaren? Als je erbij was: hoe heeft ze jouw aanwezigheid

	<p>ervaren? Hoe heeft ze de zorg van de verloskundige zorgverleners ervaren? Hoe kijkt ze terug op de voorbereiding van de baring?</p> <ul style="list-style-type: none"> • Kraamperiode: de beleving tot nu toe, fysiek en psychisch. Hoe verloopt het herstel? Komt dit overeen met de verwachtingen? Hoe worden verschillen daarin ervaren? • De veranderende rol: moeder/ouder(s) worden: hoe ervaart je cliënte veranderingen in de verhoudingen in de sociale omgeving (bijvoorbeeld met eigen ouders, schoonouders, zussen en vriendinnen) en hoe gaat ze hiermee om? • Verwachtingen ten aanzien van toekomst: welke beelden heeft je cliënte gevormd en hoe? • Het interview: hoe heeft je cliënte dit ervaren? Heeft zij feedback op je vragen of wijze van vragen? Aanvullingen/opmerkingen? <p><u>Verslaglegging</u> Beschrijf reflecties in het schriftelijk product. Hoe vond je het om het interview af te nemen? Wat vond je van de gegeven antwoorden: komen ze overeen met de beelden die jij hebt over hoe vrouwen hun zwangerschap voorbereiden en beleven? In hoeverre kon je neutraal blijven? Wat kun je met deze informatie, kijkend naar je toekomstige verloskundige beroepsuitoefening?</p>
Evaluatie met zwangere	<ul style="list-style-type: none"> • Evalueer met je cliënte hoe zij jouw aanwezigheid en je activiteiten heeft ervaren. • Vraag hier feedback over. • Geef aan hoe jij zelf het hele proces hebt ervaren, welke indrukken bij jou achter blijven. <p>Beschrijf reflecties van deze evaluatie in het schriftelijk product.</p>

Toetsweek 1.2	
Schriftelijk product inleveren (zie toetsrooster voor datum)	<p>Lever het schriftelijk product in bij de DS werkgroep begeleider, voorzien van:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Reflecties van alle activiteiten (hierboven beschreven) (max ½ pag. per activiteit); 2. Een overstijgende reflectie van je eigen beleving (max 1 pag.); <ul style="list-style-type: none"> • Hoe heb je het contact met je cliënte ervaren? • Hoe heb je het bijwonen van de activiteiten ervaren? • Wat vind je van de wijze waarop je cliënte haar zwangerschap, baring en kraamperiode heeft beleefd? • Wat vind je van het contact dat zij heeft met haar zorgverlener(s) en van de zorg die zij hebben verleend? 3. Aftekenlijst. <p>Verwerk in je PPO de betekenis van deze stage tot nu toe voor je eigen keuze van het verloskundig beroep en voor de invulling hiervan. Bijvoorbeeld: Komen de verwachtingen overeen? Waar kijk je naar uit, waar word je enthousiast van, waar zie je tegenop?</p> <p>Het schriftelijk product zal worden beoordeeld (voldaan paraaf) door je WG-begeleider, voor beoordelingscriteria zie bijlage 2.</p>

Stage 1.2

Afscheid nemen en overhandigen zwangerschapsdag boek aan je cliënte

Na de zwangerschap, baring en kraamperiode is het tijd om af te sluiten en afscheid te nemen.

Vanuit de opleiding mag je de cliënt een kleine attentie aanbieden. Verdere informatie hierover ontvang je tzt.